

The Hungarian Language
Journal of the Society of Hungarian Linguistics

Managing Editor

DEZSŐ JUHÁSZ

Editors

TAMÁS FARKAS, RUDOLF SZENTGYÖRGYI

Editorial Board

**TAMÁS FORGÁCS, KÁROLY GERSTNER,
LÁSZLÓ HONTI, ISTVÁN HOFFMANN, JENŐ KISS,
PÉTER SIPTÁR, ANDRÁS ZOLTÁN**

Advisory Board

**SUSAN GAL (USA), DANILO GHENO (I), RIHO GRÜNTAL (FIN),
VALENTIN GUSEV (RU), JÁNOS PÉNTEK (RO),
MAREK STACHOWSKI (PL), EBERHARD WINKLER (D)**

CONTENTS

KISS, JENŐ: A last farewell to István Szathmári	2
FARKAS, TAMÁS: The memory of István Szathmári	5
TÁTRAI, SZILÁRD: Remembering István Szathmári	7
SENGA TORU: The names for the Romanians in <i>Gesta Hungarorum</i> and what surrounds them. Part 1	10
BÁBA, BARBARA: The source value of contemporary dialects in historical dialectology	23
C. VLADÁR, ZSUZSA – MARKÓ, ALEXANDRA: Presentation of segments in old Hungarian gram- mars. Part 1	38
Minor contributions. A. MOLNÁR, FERENC: Comments on the language of the Bible of Vizsoly	51
Ety m o l o g i e s. FORGÁCS, TAMÁS: <i>Balázs iszákja</i> ‘Blaise’s knapsack’. On identifying and interpreting obsolete phrasemes	60
L a n g u a g e c u l t i v a t i o n. HELTAINÉ NAGY, ERZSÉBET: On two new collections of writ- ings on language cultivation and on language cultivation itself	70
S p o k e n l a n g u a g e. PÁL, HELÉN: Dialects in recent Hungarian works of fiction	81
R e v i e w s. E. NAGY, KATALIN: János Bauko, Társadalom és névhasználat. Magyar névtani kutatások Szlovákiában [Society and naming. Hungarian studies on onomatology in Slovakia]. – DÉR, CSILLA: Nóra Kugler, Az összetett mondat [The complex sentence]. – ISTÓK, BÉLA – LÖRINCZ, GÁBOR: Linguistic aspects of social changes	93
M i s c e l l a n e a. TÓTH, PÉTER: The day of Hungarian dialects	105
S o c i e t y n e w s. JUHÁSZ, DEZSŐ: A report on the activities of the Society of Hungarian Linguistics in 2020. – BÁNRÉTI, ZOLTÁN: Ferenc Kiefer (1931–2020). – FORGÁCS, TAMÁS: A last farewell to József Szabó (1940–2021). – HONTI, LÁSZLÓ: Márta Csepregi is 70	106
D a t a f r o m t h e h i s t o r y o f H u n g a r i a n. LUDÁNYI, BRIGITTA: The chapter on St. Anne of the Érdy Codex. Literal transcription with notes, reading, and interpretation. Part 1	118
C o n t r i b u t o r s	127

MAGYAR NYELV

A MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TÁRSASÁG FOLYÓIRATA

ALAPÍTVÁ: 1904-BEN

117.
ÉVFOLYAM

2021.
1. szám

MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TÁRSASÁG
BUDAPEST

Felelős szerkesztő
JUHÁSZ DEZSŐ

Szerkesztők
FARKAS TAMÁS, SZENTGYÖRGYI RUDOLF

Szerkesztőbizottság
**FORGÁCS TAMÁS, GERSTNER KÁROLY,
HONTI LÁSZLÓ, HOFFMANN ISTVÁN, KISS JENŐ,
SIPTÁR PÉTER, ZOLTÁN ANDRÁS**

Nemzetközi tanácsadó testület
**SUSAN GAL (USA), DANILO GHENO (I), RIHO GRÜNTAL (FIN),
VALENTYIN GUSZEV (RU), PÉNTEK JÁNOS (RO),
MAREK STACHOWSKI (PL), EBERHARD WINKLER (D)**

TARTALOM

KISS JENŐ: Búcsú Szathmári Istvántól	2
FARKAS TAMÁS: Szathmári István emlékezete	5
TÁTRAI SZILÁRD: Emlékezés Szathmári Istvánra	7
SENGA TORU: A románok nevei Anonymus gesztájában és ami körülöttük van. 1. rész	10
BÁBA BARBARA: A jelenkori nyelvjárási adatok történeti dialektológiai forrásértéke....	23
C. VLADÁR ZSUZSA – MARKÓ ALEXANDRA: A szegmentumok bemutatása a régi magyar grammatikákban. 1. rész	38
Kisebbségi közlemények. A. MOLNÁR FERENC: Megjegyzések a Vizsolyi biblia nyelvéről	
Szó- és szólamagyarazatok. FORGÁCS TAMÁS: <i>Balázs iszákja</i> . Ismeretlen frazémák azonosításának és értelmezésének módszertani kérdései	60
Nyelvművelés. HELTAINÉ NAGY ERZSÉBET: Két új nyelvművelő gyűjteményről és a nyelvművelésről	70
Élőnyelv. PÁL HELÉN: A nyelvjárási adatok a mai magyar szépirodalomban	81
Szemle. E. NAGY KATALIN: Bauko János, Társadalom és névhasználat. Magyar névtani kutatások Szlovákiában. – DÉR CSILLA: Kugler Nóra, Az összetett mondat. – ISTÓK BÉLA – LŐRINCZ GÁBOR: A társadalmi változás nyelvi aspektusai ...	93
Külföldi hírek. TÓTH PÉTER: A magyar nyelvjárási adatok napja	105
Társasági ügyek. JUHÁSZ DEZSŐ: Beszámoló a Magyar Nyelvtudományi Társaság 2020. évi tevékenységéről. – BÁNRÉTI ZOLTÁN: Kiefer Ferenc (1931–2020). – FORGÁCS TAMÁS: Búcsú Szabó Józseftől (1940–2021). – HONTI LÁSZLÓ: Csepregi Márta 70 éves	106
Nyelvtörténeti adatok. LUDÁNYI BRIGITTA: Az Érdey-kódex Szent Anna-fejezete. Betűhű közlés jegyzetekkel, olvasattal és értelmezéssel. 1. rész	118
Számunk szerzői	127

TÁJÉKOZTATÓ A MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TÁRSASÁGRÓL

A Magyar Nyelvtudományi Társaságot illető közléseket (tagajánlás, elhalálozás, indítvány, javaslat, könyv- és egyéb adományok bejelentése) *Kiss Jenő elnök* címére (1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A) kell küldeni. – Az évi tagsági díj 4000 Ft, nyugdíjasoknak 2000 Ft, egyetemi és főiskolai hallgatóknak, gyesen, gyeden lévőknek 1000 Ft. Pártolói tagdíj 10 000 Ft. – A Társaságnak szánt pénzeszegek (tagsági díj, kiadványok ára, céltámogatás) a *Magyar Nyelvtudományi Társaság* címére küldhetők (*Bakonyiné Tóth Gabriella* szervező titkár: 1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A, III. em. 324. szoba), vagy befizethetők a Társaság **Erste Bank 11991102–02102971 számú csekk számlájára**. A Társaság köszönettel fogadja a személyi jövedelemadó 1%-ára tett felajánlásokat; **adószám: 19007665-1-42.**

Félfogadási idő: kedd (a felolvasó ülések előtt): 14–16.30, csütörtök: 10–12 óráig. Telefon (félfogadási időben): 485-5200/5121 mellék.

A Társaság honlapja: www.mnyt.hu, imélcíme: tarsasag@mnyt.hu.

EGYÉB TUDNIVALÓK

A Magyar Nyelv kiadója a Magyar Nyelvtudományi Társaság. Felelős kiadó: a Magyar Nyelvtudományi Társaság elnöke. A szerkesztőség címe: 1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A, II. em. 241.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága, 1089 Budapest, Orczy tér 1. Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, iméliben: hirlapelofizetes@posta.hu, faxon: 303-3440. További információ: +36-80-444-444. • Külföldön terjeszti a Batthyány Kultur-Press Kft. (H-1014 Budapest, Dísz tér 3., tel./fax: 201-8891, imél: batthyany@kultur-press.hu). • Éves mutató: Kiss Gabriella. Tördelte Szabó Panna. Készült a START Nonprofit Kft. Nyírségi Nyomda üzemében. Felelős vezető: Balogh Zoltán vezérigazgató. **A folyóirat elektronikus változata olvasható a világhálón: <http://www.c3.hu/~magyarnyelv>. Imélcímünk: mny.szerk@gmail.com.**

Manuscripts and editorial correspondence should be addressed to *Magyar Nyelvtudományi Társaság / Society of Hungarian Linguistics*, Budapest, Múzeum krt. 4/A, H-1088 Hungary. E-mail: mny.szerk@gmail.com. Web: <http://www.c3.hu/~magyarnyelv>. Distributed in Hungary by Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága. Subscriptions accepted by newspaper carriers, and in the Magyar Posta Zrt. office: 1089 Budapest, Orczy tér 1. E-mail: hirlapelofizetes@posta.hu. Distributed outside Hungary by Batthyány Kultur-Press Kft. (H-1014 Budapest, Dísz tér 3., tel./fax: +36-1-201-8891, e-mail: batthyany@kultur-press.hu).

Folyóiratunk állandó támogatója
a Magyar Tudományos Akadémia, valamint
a Nemzeti Kulturális Alap.

Folyóiratunknak ezt a számát
támogatta:

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

ISSN 0025–0228 (nyomtatott)

HU ISSN 1588–1210 (online)